

دومین اجلاس سران اتحادیه آفریقا در موزامبیک

دومین اجلاس سران اتحادیه آفریقا از ۱۹ لغایت ۲۱ تیرماه ۱۳۸۲، به ریاست آقای آلبرتو چیسانو، رئیس جمهور موزامبیک در شهر ماپوتو، پایتخت این کشور برگزار شد. بیش از چهل تن از رؤسای کشورها و دولتهای آفریقایی و همچنین مدعوینی از سازمانهای منطقه‌ای و بین‌المللی و برخی کشورهای غیرآفریقایی در این اجلاس حضور داشتند.

جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۳۷۵ تاکنون در اجلاس سران سازمان وحدت آفریقا شرکت داشته و هیأت‌هایی در سطح معاونت محترم عربی آفریقایی و مدیرکل محترم آفریقا در این اجلاس بعنوان مهمان حضور داشته است.

امسال نیز بنا به دعوت اتحادیه آفریقا و دولت میزبان، هیأتی به ریاست جناب آقای صدر معاون محترم عربی آفریقایی وزارت امور خارجه بعنوان فرستاده ویژه رئیس جمهور و حامل پیام ایشان خطاب به سران کشورهای عضو اتحادیه آفریقا به موزامبیک عزیمت نمود و ضمن شرکت در مراسم افتتاحیه دومین اجلاس سران آفریقا، ملاقات‌هایی را با برخی از مقامات آفریقایی بعمل آوردند.

آقای صدر با آقای آمارا اسی رئیس موقت کمیسیون اتحادیه، آقای آلفا عمر کناره، رئیس جمهور سابق و رئیس برگزیده کمیسیون اتحادیه آفریقا، آقای ماناواسا، رئیس جمهور زامبیا (آخرین رئیس دوره‌ای سازمان وحدت آفریقا) و آقای کریکو، رئیس جمهور بنین دیدار و گفتگو نمود.

جناب آقای صدر در ملاقات با آمارا اسی بر علاقمندی جمهوری اسلامی ایران به گسترش روابط با کشورهای آفریقایی تأکید نمود.

آقای اسی نیز با اشاره به برگزاری موفق نمایشگاههای کالاهای ایرانی در آفریقا و اعزام نماینده‌ای به همایش اقتصادی ایران و آفریقا در تهران، خواستار توجه بیشتر به روابط اقتصادی ایران و آفریقا شد. وی اظهار اطمینان کرد که ایران در مسیر اصلاحات بخوبی بر مشکلات ناشی از آن فائق خواهد آمد.

آقای آلفا عمرکناره، رئیس برگزیده کمیسیون اتحادیه آفریقا با تشکر از ملاقات بعمل آمده، ضمن یادآوری خاطرات ارزشمند دو سفرش به جمهوری اسلامی ایران و دیدار با مقام معظم رهبری و دیگر مقامات کشور علاقمندی خویش را در بسط و تعمیق روابط آفریقا با جمهوری اسلامی ایران اعلام نمود. در این ملاقات مسائل مورد علاقه دو طرف بحث و تبادل نظر شد.

آقای ماناواسا، رئیس جمهور زامبیا نیز در ملاقات با آقای صدر ضمن علاقمندی به گسترش روابط دوجانبه و ابراز خرسندی از تبادل هیئت‌ها به دو کشور خواستار خرید کود شیمیایی از جمهوری اسلامی ایران برای فعالیتهای کشاورزی در کشورش و همچنین فعالیتهای بهداشتی و داروسازی در زامبیا شد.

آقای کریکو، رئیس جمهور بنین نیز در ملاقات با جناب آقای دکتر صدر در خصوص تهدیدهای آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران سؤال کرد. وی توضیحاتی را در خصوص موقعیت اتحادیه آفریقا و مشکلات فرا روی آن ارائه نمود.

با توجه به اینکه اتحادیه آفریقایی بعنوان یک رویداد تاریخی برای قاره آفریقا محسوب می‌شود حضور ایران در این گردهمایی بزرگ بیانگر اهمیت کشورمان به بسط و توسعه روابط همه‌جانبه با کشورهای این قاره می‌باشد.

کار عمده اجلاس ماپوتو عبارت بود از انتخاب آقای کوناره، (رئیس جمهور سابق مالی بعنوان رئیس کمیسیون)، معاون رئیس کمیسیون و کمیسیونرها، نگاهی ویژه به مسئله صلح و امنیت در قاره و تصمیم به راه‌اندازی شورای صلح و امنیت تا پایان سال

جاری میلادی، تصمیم به اعزام فوری نیروی حافظ صلح از سه کشور غنا، مالی و نیجریه به لیبیا و بررسی مسائل و مشکلات قاره آفریقا. اجلاس مپوتو در قالب سه نشست از تاریخ ۴ تا ۱۲ ژوئیه، یعنی نشست کارشناسان، نشست شورای اجرایی (وزیران امور خارجه) و نشست سران به شرح ذیل برگزار گردید.

اجلاس کارشناسان

اجلاس مپوتو با برگزاری اجلاس کارشناسان AU و با شرکت سفرای کشورهای عضو AU مقیم آدیس آبابا در تاریخهای ۱۳ و ۱۴ تیر (۴ و ۵ ژوئیه ۲۰۰۳) در شهر مپوتو پایتخت موزامبیک آغاز گردید. اجلاس یاد شده با توجه به گزارشات ارائه شده از سوی رئیس کمیسیون در قالب کمیته‌های مجزا به بحث و بررسی مسائلی چون: وضعیت مالی AU، سهمیه‌های اعضا، بودجه سازمان، درگیریهای داخلی و منطقه‌ای در آفریقا، مشکلات بیکاری، فقر، بیماریهای لاعلاج و دیگر مسائل و مشکلات این قاره پرداخت و نقطه نظرات خود را جهت طرح در اجلاس شورای اجرایی ارائه نمود.

اجلاس شورای اجرایی (شورای وزیران امور خارجه AU)

سومین اجلاس عمومی شورای اجرایی در تاریخهای ۱۷-۱۵ تیر (۸-۶ ژوئیه ۲۰۰۳) در مپوتو برگزار گردید. در اجلاس مذکور، وزیرای خارجه کشورهای عضو AU، موارد مطروحه در گزارشهای ارائه شده از سوی آقای آمارا اسی، رئیس کمیسیون اتحادیه آفریقا، طرحهای پیشنهادی از سوی کشورهای لیبی، نیجریه، سنگال، تونس، بورکینافاسو و اوگاندا در زمینه‌های مختلف، چگونگی روند کار استقرار ارگانهای کلیدی اتحادیه آفریقا، موضوع تشکیل شورای صلح و امنیت اتحادیه آفریقایی (برگرفته از سازمان ملل متحد) جهت پیشگیری و جلوگیری از درگیریهای داخلی و وضعیت کمیسیونهای مختلف اتحادیه آفریقا، وضعیت کشورهای لیبیا، سومالی، کنگوی دموکراتیک، کمور، آنگولا، بروندي،

ساحل عاج، وضعیت آوارگان و پناهندگان، وضعیت صنعت، جمعیت، اشتغال، فقرزدایی، مبارزه با تروریسم، استفاده از منابع انسانی برای توسعه بهداشتی در آفریقا، اطلاعات و اطلاع‌رسانی در آفریقا را به تفصیل مورد بحث و بررسی قرار داده و دستور کار دومین اجلاس سران اتحادیه را تنظیم و جهت تصمیم‌گیری سران ارائه نمود.

مراسم افتتاحیه دومین اجلاس سران اتحادیه آفریقا

دومین اجلاس سران اتحادیه آفریقا در تاریخ ۱۹-۳۱ تیر ۸۲ (۱۰-۱۲ ژوئیه ۲۰۰۳) در شهر مپوتو برگزار گردید. آقای امبکی، رئیس جمهور آفریقای جنوبی و اولین رئیس اتحادیه طی سخنانی آغاز بکار دومین اجلاس سران اتحادیه را اعلام نمود.

سخنرانان مراسم افتتاحیه اجلاس مذکور عبارت بودند از:

۱. امبکی، رئیس جمهور آفریقای جنوبی، اولین رئیس دوره‌ای اتحادیه آفریقا
  ۲. مارک راوالو مانانا، رئیس جمهور ماداگاسکار
  ۳. چيسانو، رئیس جمهور موزامبیک و دومین رئیس دوره‌ای اتحادیه آفریقا
  ۴. آمارا اسی، رئیس کمیسیون AU
  ۵. فاروق قدومی، نماینده یاسر عرفات
  ۶. کوفی انان، دبیرکل سازمان ملل متحد
  ۷. سفیر سودان در اتیوپی (شیخ‌السفرای کشورهای عضو اتحادیه مقیم آدیس‌آبابا)
- آقای امبکی رئیس جمهور آفریقای جنوبی اجمالاً فعالیت‌های انجام شده طی یکسال ریاست کشورش بر AU را تشریح نمود. وی از پیوستن ماداگاسکار به جمع خانواده اتحادیه آفریقا ابراز خرسندی نمود. آقای امبکی همچنین حمایت اتحادیه را از مردم فلسطین اعلام کرد و در خاتمه، ریاست AU را به آقای چيسانو، رئیس جمهور موزامبیک واگذار نمود.

آقای چیسانو ضمن خوشامدگویی به شرکت کنندگان در اجلاس سران آفریقا اظهار امیدواری کرد تا با تلاش و جدیت در جهت توسعه اقتصادی و کاهش فقر و بیماری‌ها در قاره آفریقا گام‌های مؤثر برداشته شود.

آقای مارک راوالومانانا، رئیس جمهور ماداگاسکار نیز طی اظهاراتی، از پیوستن کشورش به اتحادیه آفریقا ابراز خوشنودی نمود و از حمایت‌های کشورهای آفریقایی از کشورش تشکر و قدردانی نمود.

آقای آمارا اسی، رئیس موقت کمیسیون اتحادیه طی سخنانی خلاصه گزارش فعالیت‌های انجام شده مراحل انتقالی از سازمان وحدت آفریقا به اتحادیه آفریقا را ارائه داد. آقای فاروق قدومی، نماینده اعزامی یاسر عرفات به اجلاس سران آفریقا در سخنرانی خود، وضعیت موجود در سرزمین‌های اشغالی را تشریح نمود و با اشاره به طرح نقشه راه، رفتار اسرائیل را در این خصوص تقبیح کرد و خواستار ادامه حمایت کشورهای آفریقایی از مردم فلسطین شد.

آقای کوفی انان دبیرکل سازمان ملل متحد از دیگر سخنرانان جلسه افتتاحیه اظهار داشت: اتحادیه برای بهبودی شرایط زندگی مردم آفریقا و اینکه آفریقایی‌ها خود سرنوشتشان را بدست گیرند پایه‌ریزی شده است. هدف این اجلاس اجرای مشارکت جدید برای توسعه آفریقا می‌باشد. هدف، دادن نقش اساسی به آفریقا در زمینه مشارکت جدید، صلح، امنیت، دموکراسی و ... می‌باشد. در این اجلاس، سازمان ملل اولین گزارش را در مورد توسعه انسانی می‌دهد که در آن کشورهای وام‌دهنده به حمایت از اصلاحات در کشورهای در حال توسعه دعوت شده‌اند. مشارکت آفریقا با بقیه جهان بایستی برپایه اعتماد متقابل بنا شود. در مورد حل و فصل درگیری‌های مسلحانه در کشورهایی چون برونودی، ساحل عاج و سودان پیشرفتهایی حاصل شده است که امید است این روند ادامه یابد. آفریقا از مکانیسمی برای جلوگیری از درگیری و محترم شمردن اصول اساسی حقوق بشر برخوردار نیست. دستیابی به دموکراسی در برخی کشورهای قاره انجام شده که باید

همراه مبارزه علیه فقر باشد. آفریقا باید در جهت افزایش رقابتهای اقتصادی، ارتقاء تجارت بین المللی، اصلاحاتی در زمینه کشاورزی و حذف قحطی و گرسنگی تلاش کند. عدم امنیت غذایی بر تهدید انتشار ایدز اضافه شده است. همه باید تلاشهایشان را جهت مبارزه با ایدز، تعلیم و تربیت، توسعه کشاورزی حکومت بهینه، حل درگیریها و ... بکار گیریم. کشورهای توسعه یافته زمانی شریک واقعی آفریقا خواهند بود که به همان اندازه که نگران منافع خود هستند نگران منافع ما نیز باشند. زمانی آنها این را درک و قبول خواهند کرد که ما آفریقاییها مشارکت در توسعه خود و توسعه انسانی را جدی بگیریم. سپس اجلاس در پشت درهای بسته به کار خود ادامه داد. در این اجلاس، سران کشورهای آفریقایی به بحث و بررسی موضوعات ارائه شده از سوی اجلاس شورای اجرایی (وزیران) پرداختند.

پیشنهادات ارائه شده به اجلاس مپوتو از سوی برخی از کشورها

۱- لیبی

- تاریخ ۱۹۹۹/۹/۹ بجای ۲ مارس، روز اعلام رسمی اتحادیه آفریقا در نظر گرفته شود.
- مکانیزم روابط با دیگر قارهها ایجاد شود.
- برگزاری اجلاس فوق العاده در خصوص سیاست جمعی، امنیت و دفاع
- گشایش دفاتر منطقه‌ای اتحادیه (مناطق بزرگ) در آفریقای جنوبی - لیبی - گابن - اتیوپی.

۲- بورکینافاسو

- قرار شد به پیشنهاد بورکینافاسو، اجلاس ویژه سران کشورهای عضو اتحادیه آفریقا تحت عنوان کار و مبارزه علیه فقر در آفریقا، سال ۲۰۰۴ در اوگادوگو پایتخت آن کشور برگزار شود.

۳- سنگال

- آقای عبدالله واد پیشنهاد نمود تا با الگو گرفتن از اتحادیه اروپا، شورای آینده اتحادیه آفریقا تشکیل شود و ریاست آن بمدت ۴ سال به سنگال واگذار شود که از وظایف آن تدوین استراتژی عملی به اجراء گذاشته، مستقر کردن صندوق نهاد (طرح مشارکت جدید برای توسعه آفریقا) و ارائه بیلان روابط آفریقا با بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول می‌باشد.

۴- تونس

- سال ۲۰۰۴ که مسابقات فوتبال جام ملت‌های آفریقا در تونس برگزار می‌گردد، سال تربیت بدنی و ورزش در خدمت توسعه و صلح نامگذاری شود.

۵- نیجریه

- تشکیل شورای آفریقایی برای بهداشت روستایی
- تشکیل کمیسیون آفریقایی برای سینما و امور سمعی و بصری

۶- اوگاندا

- پیشنهاد بحث و تبادل نظر در خصوص طرح نهاد (طرح مشارکت جدید برای توسعه آفریقا).

انتخابات رئیس، معاون رئیس کمیسیون و کمیسیونرها

کمیسیون اتحادیه آفریقا به عنوان رکن اجرایی و دبیرخانه اتحادیه از اختیارات بسیار فراگیری برخوردار است. این نهاد دارای ۱۰ کمیسیون می‌باشد و هر یک از مناطق پنجگانه آفریقا باید دو کمیسیونر داشته باشند. از این تعداد یک نفر به عنوان رئیس و یک نفر به عنوان معاون و ۸ نفر دیگر عهده‌دار بخش‌های مختلف کمیسیون خواهد بود. طبق اساسنامه اتحادیه، نیمی از کمیسیون (۵+۵) باید زن باشند. برای پست ریاست کمیسیون اتحادیه دو نفر نامزده شده بودند: یکی آلفا عمر کناره، رئیس سابق مالی و دیگری آقای آمارا اسی رئیس موقت فعلی کمیسیون اتحادیه. با توجه به کناره‌گیری آقای اسی بدلیل

عدم موفقیت در جلب نظر کشورهای مهمی چون آفریقای جنوبی، لیبی، سنگال، نیجریه، الجزایر و مصر که از آلفا حمایت می‌کردند آقای کوناره از مجموع ۴۵ رأی، با ۳۵ رأی موافق، ۶ رأی مخالف و ۴ رأی ممتنع به ریاست کمیسیون اتحادیه و آقای پاتریک مازیم هاکا^۱ از کشور رواندا به معاونت رئیس کمیسیون اتحادیه انتخاب گردید. کمیسیونرها نیز به شرح جدول ذیل انتخاب گردیدند.

فهرست اسامی کمیسیونرهای اتحادیه آفریقا

عنوان کمیسیون	رئیس منتخب	کشور
صلح و امنیت	آقای سعید جینیت	الجزایر
امور سیاسی	خانم جولیا دالی جوینر	گامبیا
امور زیرساختها و انرژی	آقای برنارد زوبا	کنگوی برازاولیل
امور اجتماعی	خانم کواناس بینس فیلومینا	نامیبیا
منابع انسانی، علم و تکنولوژی	خانم سایدا آگری	تونس
تجارت و صنعت	خانم الیزابت تانکو	کامرون
کشاورزی و اقتصاد روستایی	خانم زربود کوروچیلا	تانزانیا
امور اقتصادی	x	باید از جنوب آفریقا انتخاب شود.

رئیس کمیسیون امور اقتصادی هنوز انتخاب نشده ولی بایستی از بین کشورهای جنوب آفریقا انتخاب شود.

شایان ذکر است که آقای کناره در زمان ریاست جمهوری کشور مالی، دو بار به ایران سفر نمود و با مقام معظم رهبری، رؤسای جمهور و مجمع تشخیص مصلحت نظام ملاقات مفیدی داشته است.

^۱. PATRIK MAZIMHAKA

ضمناً پیام تبریک جناب آقای دکتر خرازی، مقام عالی وزارت به مناسبت انتخاب آقای کناره به ریاست کمیسیون اتحادیه آفریقا تهیه و به سفارت جمهوری اسلامی ایران در آدیس آبابا جهت تسلیم به نامبرده ارسال گردید.

چالشهای پیش روی اولین رئیس کمیسیون

کناره با چالشهای عظیمی مواجه است. ضرورت پاسخگویی به آمال و آرزوهای آفریقایی نهضت دومین اتحادیه، تلاش برای حل مشکلات بی حد جوامع این قاره بویژه در ابعاد امنیتی، اقتصادی، بهداشتی، اجتماعی و نیز مسأله پیچیده راضی نگهداشتن بساری بلوک بندیهای غیررسمی اما حقیقی درون اتحادیه، جنبه‌های نهایی این پست حساس آفریقایی هستند.

قاره مملو از منابع و ثروتهای طبیعی با ملتهای بسیار فقیر کماکان مواجه با فقر، گرسنگی، قحطی، سوءتغذیه، جنگهای داخلی و منطقه‌ای، آوارگان، گسترش بیماریهای لاعلاج و قاره‌ای، نرخ بالای مرگ و میر، تکیه رژیمهای سیاسی به کشورهای قدرتمند، خروج مستمر ثروتهای قاره، نرخ بالای رشد جمعیت ملاحظیات خارجی می‌باشد. پیش‌بینی می‌شود جمعیت قاره آفریقا تا سال ۲۰۲۵ از ۷۵۰ میلیون کنونی به دو برابر آن یعنی ۱/۵ میلیارد نفر افزایش یابد و مشکلات آن به مراتب بیشتر از وضعیت کنونی جلوه‌نمایی کند. عمده‌ترین وظایف آقای کناره: از وظایف مهم آقای کناره راه‌اندازی و به اجرا درآوردن شورای صلح و امنیت، پارلمان آفریقا، دادگاه عدالت آفریقا و بانک مرکزی آفریقا خواهد بود.

مراسم اختتامیه دومین اجلاس سران اتحادیه آفریقا

مراسم اختتامیه که قرار بود ساعت ۱۱ صبح باشد با تأخیر زیاد ساعت ۱۶:۳۰ به شرح ذیل برگزار گردید: پس از تشکر و قدردانی آقای چیسانو، رئیس جمهور موزامبیک و رئیس دوره‌ای اتحادیه آفریقا از شرکت کنندگان، مراسم سوگند رئیس، معاون رئیس کمیسیون و بقیه کمیسیونرهای منتخب برگزار گردید.

آقای قذافی رهبر لیبی، یکی از سخنرانان جلسه اختتامیه مطالبی را به شرح ذیل

مطرح نمود:

«غرب گوشت ما را خورده و جنایت تاریخی را با تجارت برده مرتکب شده است. سرمایه‌های عظیمی را با فرستادن سیاهان به قاره‌های اروپا و آمریکا به جیب زده است. غرب در گذشته آفریقا را مانند قاره‌ناشناخته که توسط پرتغالیها و هلندیها کشف شده در نظر می‌آورد.

سیاهان از آفریقا توسط اروپائیها با کشتی به صورت برده به کشورهای دیگر فرستاده می‌شدند. آفریقا به اندازه وزن خودش طلا به عنوان غرامت قبول نمی‌کند بلکه غرامتی که آفریقا می‌خواهد آنست که دیگر وسیله و ابزار فرمانبرداری و برده‌داری قرار نگیرد. وی با تأکید بر تنوع اقوام و نژادهای بشری از غرب خواست که رفتار برابر با آفریقا داشته باشد. قذافی با تأکید بر شایستگی آفریقائیها برای اداره امور اجتماعی، اقتصادی و سیاسی خودشان گفت: «آفریقائیها سیاست حل و فصل مسائل، حسن حکومتداری و اداره امور خود را بدور از مدل‌های غربی و دمکراسی غربی دارند». رهبر لیبی بر توزیع صحیح ثروتها و آبهای قاره برای صنعتی شدن و در مسیر تکنولوژی قرار گرفتن را بمنظور تقابل با غرب تأکید ورزید و افزود: «ما دوست کسی هستیم که دست دوستی به طرف ما دراز کند و دشمن کسی هستیم که به ما حمله کند».

نکاتی در خصوص اجلاس ماپوتو

- رؤسای جمهوری کشورهای لیبریا، ساحل عاج، گینه، توگو، کنگوی دموکراتیک در اجلاس حضور نداشتند.
- قبل از برگزاری اجلاس سران در ماپوتو، ساحل عاج با قرائت بیانیه‌ای کناره‌گیری آمراسی وزیر خارجه سابق ساحل عاج را از کاندیداتوری پست ریاست کمیسیون اتحادیه آفریقا اعلام نمود. گفته شد نامبرده که ریاست موقت این کمیسیون را بر عهده دارد پس از توصیه لوران باگبو رئیس جمهور ساحل عاج مبنی بر انصراف از احراز این سمت، دست به چنین اقدامی زده است. بدنبال این خبر، اعلام شد که رئیس جمهور ساحل عاج نیز در اجلاس اتحادیه آفریقا شرکت نخواهد کرد. مشخصاً رایزنیهای ساحل عاج برای حمایت کشورهای آفریقایی از آمارا اسی جهت پست ریاست کمیسیون آفریقا به نتیجه نرسید و این باعث اتخاذ چنین تصمیمی گردید.
- اجلاس وزرای کشاورزی اتحادیه آفریقا نیز در تاریخ ۱۱ و ۱۲ تیرماه ۸۲ (۲ و ۳ ژوئیه) در ماپوتو برگزار گردید.
- قرار شد نمایشگاه عرب و آفریقا در ۴ لغایت ۱۵ دسامبر در دارالسلام (تانزانیا) با کمک بانک عرب برای توسعه اقتصادی آفریقا و شرکت ۲۰ کشور کمتر توسعه یافته با همکاری اتحادیه عرب برگزار گردد.
- رژیم حاصله از کودتای آفریقای مرکزی (مارس ۲۰۰۲) مورد شناسایی اتحادیه قرار نگرفت و برای شرکت در اجلاس سران نیز از آن دعوت نشده بود. اما آقای کریم مکاسوا وزیر خارجه رژیم کودتا در ماپوتو حضور یافت و ملاقاتهایی را با برخی از سران کشورهای گابن - کنگو - سنگال - بنین و مالی بعمل آورد.

- دولت جدید ماداگاسکار که عضویتش بدلیل انتخابات اعتراض آمیز دسامبر ۲۰۰۱ به تعلیق درآمده بود و پس از برگزاری انتخابات شفاف پارلمانی مورد پذیرش اتحادیه قرار گرفت حضور فعالی در اجلاس سران داشت.
- شورای صلح و امنیت آفریقا که بر گرفته از شورای امنیت سازمان ملل متحد است یکی از اصلی ترین موضوعات مطروحه در اجلاس مپوتو بوده است. تاکنون ۱۷ کشور آنرا تصویب نمودند و برای به اجراء درآوردن، نیاز به تصویب پروتکل مربوطه از سوی حداقل ۲۷ کشور از مجموع ۵۳ کشور عضو دارد. این شورا در صورت تشکیل، قدرت تصمیم گیری و صدور قطعنامه برای اعزام به مناطق دیگری را خواهد داشت.
- مقرر شد دو اجلاس فوق العاده سران یکی در مورد نهاد و دیگری در خصوص سیاست جمعی، امنیت و دفاع (سیاست دفاعی و امنیت جمعی) قبل از سومین اجلاس سران اتحادیه برگزار گردد.
- مقرر شد ظرف دو هفته نیروهای حافظ صلح از کشورهای مالی، غنا، نیجریه با فرماندهی نیجریه ای در قالب اکواس به لیبریا اعزام شود.
- در خصوص زیمبابوه و موگابه مطلب خاصی مطرح نگردید و آنرا به دیپلماسی پنهان واگذار نمودند.
- سالن محل اجلاس دارای ۷۶۴ صندلی با هزینه ای به مبلغ ۱۲ میلیون دلار ساخته شده است.
- برگزاری خوب اجلاس توسط دولت موزامبیک با سرویس دهی مناسب و هماهنگ قابل توجه بود. آقای چیسانو در حالی ریاست دوره ای اتحادیه را در اختیار می گیرد که کشورش در سال آینده برگزاری انتخابات ریاست جمهوری را در پیش دارد. وی قبلاً اظهار نمود که برای انتخابات مذکور نامزد نخواهد بود.
- قابل ذکر است که در جریان حمله آمریکا به عراق اتحادیه آفریقا با این اقدام مخالفت نمود و اثرات ناشی از آن را برای جهان بالاخص آفریقا منفی دانست.

برگزاری اجلاس آتی سران اتحادیه آفریقا

بر اساس تصمیم قبلی، قرار بود اجلاس آتی سران در ماداسگار برگزار گردد اما با توجه با ناآرامیهای ایجاد شده در سال ۲۰۰۲ در آن کشور، تغییر دولت و عدم آمادگی دولت جدید ماداسگار قرار شد سومین اجلاس سران در ژوئیه ۲۰۰۴ در آدیس آبابا (پایتخت اتیوپی)، مقر دائمی اتحادیه آفریقا برگزار گردد.

نشست‌های بعدی سران اتحادیه، ۲۰۰۵ در خارطوم (سودان)، ۲۰۰۶ در کیگالی (رواندا)، ۲۰۰۷ در لوآندا (آنگولا)، ۲۰۰۸ در اکرا (غنا) و از آن به بعد یک سال در میان در آدیس آبابا، مقر اتحادیه برگزار خواهد شد. همچنین مقرر شد انتخابات رئیس دوره‌ای آتی - اتحادیه توسط سران از طریق انتخابات صورت پذیرد.

همزمانی سفر بوش به آفریقا

جورج دبلیو بوش، رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا، همزمان با برگزاری اجلاس سران آفریقا در ماپوتو به پنج کشور آفریقایی؛ سنگال، (مرکز توجه سابق فرانسه در آفریقا) - آفریقای جنوبی - نیجریه (از کشورهای محوری در آفریقا) اوگاندا و بوتسوانا سفر نمود. این امر باعث شد که هیأت‌های کشورهای مربوطه یا با تأخیر به دواجلاس ماپوتو شرکت نمایند و یا زودتر ماپوتو را به مقصد کشورشان ترک نمایند. به نظر می‌رسد آمریکا با برنامه‌ریزی این سفر همزمان با اجلاس سران، آفریقا، تلاش نمود تا یک بار دیگر قدرت برتر خود را به کشورهای عضو اتحادیه خاطرنشان سازد.

بوش وعده‌هایی را در سفر آفریقایی داده که کمک ۱۵ میلیارد دلاری به آفریقا برای مبارزه با ایدز ظرف ۵ سال آینده، کمک ۱۰ میلیون دلاری برای اعزام نیرو به لیبیا از آن جمله می‌باشد. همزمانی سفر بوش با اجلاس ماپوتو به آفریقا مورد اعتراض برخی از نشریات آفریقایی قرار گرفت.

گزارش واصله از اداره اول آفریقا